

Kaplica grobowa z mauzoleum Moszczeńskich

Kaplica ta znajduje się na terenie miejscowego cmentarza położonego w obrębie drewnianego kościoła p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Żołędowie. Czas powstania 1845-1865 r. Fundamenty kamienne, ściany wymurowane z cegły ceramicznej pełnej, obustronnie tynkowane, bryła zwarta, pierwotnie podpiwniczona, obecnie kryta jest zasypa i zalana betonem. Kaplica nakryta dachem dwuspadowym pokrytym dachówką ceramiczną, kalenica przykryta gąsiorami. Narożniki bryły ujęte lizenami przechodzącymi ponad połaciami dachu w sterczyny zamknięte gzymsami. Na sterczynach można dostrzec posadowione rzeźby aniołów wykonane w stylu neogotyckim. Przedstawiają one całe postacie aniołów stojących w kontapoście, o dłoniach skrzyżowanych i złożonych na piersi oraz skłonionych ku przodowi głowach, ze wzrokiem skierowanym ku dołowi. Rzeźby zostały wykonane przez Hermanna Kanura z Lipska. Elewacja frontowa (zachodnia) jednoosiowa na kamiennym cokole, tynkowana, od góry zamknięta trójkątnym szczytem ze ściętym czubkiem. Na osi portal pełnołukowy z ozdobną taśmą obiegającą otwór imitującą kamienny portal, wraz z archiwoltą oddzieloną ciosami i zwieńczoną kluczem. Ponad portalem nieotynkowane miejsce na kartusz herbowy. Na lewo od portalu, na wysokości połowy drzwi, wstawiona została tabliczka z czarnego kamienia z podziękowaniami na rzecz fundatorów. Szczyt wieńczy krzyż żelazny, zdwojony. Fasada flankowana jest dwoma wąskimi ryzalitami występującymi ponad obrys murów, dekorowanych wyźłobionymi krzyżami łacińskimi. Elewacja wschodnia - szczytowa, osadzona na kamiennym cokole, tynkowana, jednoosiowa. Na poziomie przyziemia mieści się okno prostokątne od góry zamknięte półkolem, w poddaszu okulus. Elewacja południowa osadzona jest również na kamiennym cokole, ograniczona narożnymi ryzalitami, zaś na osi znajduje się biforium z dekoracją okalającą. Elewacja północna ma układ analogiczny do elewacji południowej.

11.4. Most Kolejowy Wąskotorowy w Koronowie

Kolejowy wąskotorowy stalowy, czteroprzęsłowy most kratowy, o wolnopodpartych łukach parabolicznych z jazdą górną nad głęboką doliną Brdy został oddany do użytku 18 maja 1895 roku. Znajduje się w 22,805/22,436 km dawnej linii Bydgoszcz - Koronowo Bydgoskiej Kolei Powiatowej. Linię kolejową wraz z wszystkimi obiektami inżynieryjnymi zbudowała spółka Ostdeutschen Kleinbahn Aktiengesellschaft. W zachowanych dokumentach brak danych o projektancie mostu i ewentualnych podwykonawcach. Po 1945 roku większe prace remontowe wykonały w 1956 roku Kolejowe Zakłady Nawierzchniowe z Bydgoszczy. Związane to było z nie zrealizowanym planem przekucia kolei z toru o szerokości 600 mm na 750 mm. W ruchu osobowym most był użytkowany do 1969 r., przewozy towarowe zawieszono 31 marca 1992 r. Most pełnił funkcję prowizorycznej kładki, skracając drogę do Koronowa mieszkańcom okolicznych wsi. Rok 2011 przyniósł jednak decyzję o zamknięciu obiektu z uwagi na jego zły stan techniczny. Modernizacja mostu i przywrócenie go do funkcji kładki pieszo-rowerowej miała miejsce w 2014 r. Obecnie most służy mieszkańcom okolicznych miejscowości oraz licznie przybywającym turystom jako trasa pieszo-rowerowa czy źródło inspiracji artystycznych.

Most mierzy już po modernizacji dokładnie 123 m z 18-metrowym najazdem i wznosi się 18 m ponad nurt Brdy. Charakteryzuje się stalową, ażurową konstrukcją, wspieraną na murowanych przyczółkach (posiada 3 filary oraz 4 przęsła). Najprawdopodobniej jest to najwyższy na świecie most kolejowy.